

Grantový program Podpora prevencie vzniku škôd spôsobených inváznym sršňom ázijským v podmienkach SR 2023/2024

ZÁMER PROGRAMU

Včely sú významnou súčasťou prírody. Ich význam spočíva najmä v opelení kultúrnych a divo rastúcich rastlín a produkcii medu a ďalších produktov. Vďaka ich kvalitne odvedenej práci, máme vyššiu úrodu rôznych plodín, ktoré tvoria veľkú časť nášho jedálnička. Čím viac zdravých včelstiev bude pracovať na opelení rastlín a čím viac zaniatených včelárov zameraných na ekologický chov včiel bude okolo nás, tým bude príroda okolo nás krajšia a zdravšia. Toto sú základné dôvody, pre ktoré sa Ekofond SPP rozhodol upriamiť pozornosť na ochranu včiel, podporu ekologického včelárstva a na vzdelávanie žiakov, študentov, zamestnancov i verejnosti a prispieť tak k udržateľnosti a ochrane životného prostredia.

Podľa informácií Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, sršeň ázijský (*Vespa velutina nigrithorax*) je invázy druh, introdukovaný do Európy pravdepodobne prostredníctvom lodnej dopravy, prvýkrát spozorovaný v juhozápadnom Francúzku (2004). Druh prudko zvyšuje svoju populáciu a rýchlo sa šíri, najmä pozdĺž vodných tokov. V západnej a južnej Európe sa už niekoľko rokov úspešne rozmnožuje. V súčasnosti už bol potvrdený výskyt v Nemecku, Belgicku, Holandsku, Švajčiarsku, Taliansku, Španielsku a Portugalsku. V roku 2023 bol objavený dokonca aj v Česku a Maďarsku, neďaleko hraníc so Slovenskom. Rozširovanie *Vespa velutina* po celej Európe bude pokračovať, k čomu prispievajú klimatické zmeny, dostupnosť potravy, sieť vodných tokov, vyššie priemerné teploty, ako aj husté dopravné siete pre pohyb tovarov a osôb.

V roku 2016 Európska komisia vyhlásila *Vespa velutina* za „cudzí invazívny druh vzbudzujúci obavy EÚ“ v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. Účinné kontrolné opatrenia však môžu podporiť spomalenie šírenia a zmierniť ekologické, hospodárske a sociálne riziká.

Vespa velutina predstavuje vážnu hrozbu pre včelárstvo, pretože loví včely medonosné v skupinách, aby nakrmila svoje larvy. Odhad škôd spôsobených týmto predátorom hospodársky chovaných včiel v rôznych krajinách a s rôznou dostupnosťou koristi, odvodený od viacerých autorov [Ken et al., 2005; Monceau et al., 2013; Monceau et al., 2014] vedie k predpokladu, že sršne ázijské môžu byť zodpovedné za stratu až 65 % včelstiev v najviac zamorených oblastiach v dôsledku lovu včiel medonosných a ich celkovému oslabovaniu [Fedele et al., 2019]. To má vplyv na opelenie služby, ako aj na produkciu medu a príjmy včelárov. Ak sú na včelnici prítomné sršne *Vespa velutina*, včely úplne zastavujú zber nektáru a peľu, čo odborníci nazývajú ako „zberová paralýza“ [Laurino et al., 2020]. *Vespa velutina* je predátorom aj ďalších druhov opelujúceho hmyzu a divých včiel, čo zvyšuje riziko zníženia opelenia s vážnymi dôsledkami na ekosystémové služby. Ďalšie škody spôsobuje aj ovocinárom, ktorým požiera a tým znižuje a znehodnocuje úrodu ovocia. Štúdiá vypracovaná Európskou komisiou odhaduje, že v postihnutých regiónoch, kde *Vespa velutina* už spôsobuje zníženie opelovacej činnosti včiel, dosahujú hospodárske škody úroveň niekoľkých miliónov EUR.

Zdroj: Príručka o biológii k dispozícii na stiahnutie [TU](#) (.pdf)

Ekofond SPP sa dlhodobo venuje ochrane včiel a realizuje množstvo vzdelávacích aktivít zameraných na podporu ekologického včelárenia. Z tohto dôvodu sa rozhodol vyhlásiť nový **grantový program Podpora prevencie vzniku škôd spôsobených inváznym sršňom ázijským v podmienkach SR 2023/2024**. Jeho cieľom je podporiť východiskové kroky v procese nastavovania ochrany pred inváznym sršňom ázijským (*Vespa velutina nigrithorax*), s cieľom obmedzenia jeho šírenia na území Slovenskej republiky.

Ekofond SPP vyčlenil finančné prostriedky, ktoré sú určené na zabezpečenie technického vybavenia potrebného pre bezpečnú manipuláciu pri odchyte sršňa ázijského a likvidáciu jeho hniezd.

Úlohou žiadateľov je vypracovať projekt, ktorý zvýši informovanosť, prípravu a akcieschopnosť oprávnených organizácií na hrozby súvisiace so šírením sršňa ázijského.

Jednotlivé projekty môžu získať finančnú podporu až do výšky **2 000 €**. Veríme, že pri príprave Vašich projektov Vám pomôžu aj nasledujúce informácie.

KTO MÔŽE POŽIADAŤ O GRANT

- Dobrovoľné hasičské zbory (DHZ)
- Dobrovoľné hasičské zbory (DHZO), ktoré sú členom Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky
- Dobrovoľné hasičské zbory mesta (DHZM), ktoré sú členom Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky

Podmienky predkladania projektov:

- Projekt sa bude realizovať v časovom horizonte max. 10 mesiacov.
- V rámci programu nie je možné späťne podporiť už zrealizované aktivity.
- Požadované finančné prostriedky musia byť v priamej súvislosti s cieľmi a plánovanými aktivitami grantovej výzvy.
- Predkladateľ podporenej žiadosti pripraví a odovzdá finančné vyúčtovanie a záverečnú správu k zrealizovanému projektu.

VÝŠKA FINANČNEJ PODPORY

Maximálna výška finančného príspevku na jeden projekt: **2 000 €**. Celková suma k dispozícii na prerozdelenie: **80 000 €**.

Predkladateľ projektu môže mať na projekte finančnú spoluúčasť. Zdrojom spoluúčasti môže byť rozpočet obce, mesta ale i ďalšie prostriedky, ktoré oprávnení žiadatelia získali prostredníctvom iného grantu alebo daru.

Z pohľadu Ekofondu SPP je dôležité, aby v rámci tejto grantovej schémy bola v každom okrese podporená maximálne jedna organizácia schopná likvidovať sršňa ázijského.

ČASOVÝ HARMONOGRAM PREDKLADANIA ŽIADOSTÍ

2. 12. 2023	Vyhlásenie programu
31. 1. 2024 do 23:59	Uzávierka predkladania projektov
do 29. 2. 2024	Hodnotenie projektov
4. 3. 2024	Zverejnenie podporených projektov
do 31. 3. 2024	Podpis zmlúv
do 30. 9. 2024	Realizácia podporených projektov
do 31. 10. 2024	Záverečné správy a vyúčtovanie podporených projektov

AKÉ PROJEKTY PODPORÍME

Projekty zamerané na nákup technického vybavenia určeného na odchyt a likvidáciu sršňa ázijského, napríklad:

- ochranné obleky/kombinézy,
- ochranné rukavice,
- ochranné masky/rúška,
- nádoby na odber hniezd,
- akumulátorový vákuový vysávač na odchyt sršňov,
- teleskopické tyče,
- chemické prostriedky schválené legislatívou,
- pasce/lapače schválené legislatívou/ŠOP/zodpovednou inštitúciou,

V PROGRAME NEPODPORÍME

- nákup technického vybavenia, ktoré nesúvisí s odchytom a likvidáciou sršňa ázijského,
- zveľaďovanie súkromného majetku,
- projekty predložené podnikateľským subjektom, fyzickými osobami a neformálnymi skupinami,
- projekty realizované dodávateľsky, len nákup vybavenia alebo zariadenia bez nadväzujúcich verejnoprospešných, či dobrovoľníckych aktivít,
- aktivity realizované v zahraničí,
- projekty ideologicky alebo extrémisticky zamerané, projekty v rozpore s morálnym, mravným a korektným správaním.

KRITÉRIÁ POSUDZOVANIA

(A) Filozofia a kvalita projektu (10 bodov)

- obsahový súlad predloženého projektu s cieľom výzvy – 5b
- koncepcná prepracovanosť projektu - zrozumiteľnosť, prehľadnosť, výstižnosť, obsahová súvislosť medzi zámerom projektu a jednotlivými plánovanými aktivitami - 5b

(B) Realizovateľnosť projektu a spracovanie výstupu (10 bodov)

- jasný realizačný plán s jednotlivými krokmi v časovom harmonograme – 5b
- ucelenosť deklarovaného výstupu a nadväznosť výstupov projektu na zámer projektu a ciele výzvy – 5b

(C) Finančná stránka (5 bodov)

- primeranosť, hospodárnosť, zrozumiteľnosť a reálnosť rozpočtu – 5b

(D) Časový údaj o predložení projektu a geografická príslušnosť k jednotlivým okresom – 5b

- vzhľadom na limitovaný rozpočet grantového programu a potrebu rovnomerného geografického pokrytia územia SR, bude v prípade predloženia viacerých projektov z jedného okresu, rozhodujúci dátum odoslania jednotlivých žiadostí v systéme e-grant. Body získa žiadosť, predložená najskôr.

PODMIENKY ŽIADOSTI O GRANT

- Aktivity projektu musia byť zrealizované **do 30.09.2024**.

- Žiadateľ projektu musí byť hlavným nositeľom realizácie projektu.
- Žiadosť o grant musí byť zaregistrovaná a odoslaná v elektronickom systéme **tu**: <https://ekofondspp.egrant.sk/>.
- Jeden žiadateľ môže podať **maximálne 1 žiadosť** v rámci tejto výzvy.
- Žiadateľ musí v elektronickom systéme vyplniť všetky požadované informácie a priložiť všetky povinné prílohy.

DÔVODY VYRADENIA ŽIADOSTI

- Žiadosť nebola zaregistrovaná a podaná v elektronickom systéme do stanoveného termínu,
- v žiadosti chýbali informácie nevyhnutné pre jej posúdenie,
- žiadosť nebola doplnená o povinné prílohy,
- žiadosť nezodpovedá stanoveným oblastiam podpory a cieľom programu uvedeným vo výzve.

PROCES POSUDZOVANIA

Proces posudzovania podaných projektov je trojstupňový:

1. **odporúčanie projektovej koordinátorky** – projektová koordinátorka hodnotí, či projekt prišiel v stanovenom termíne uzávierky, či bol riadne registrovaný a zaslaný v registračnom systéme v určenom termíne uzávierky, či projekt spĺňa všetky technické kritériá a či boli vyplnené a elektronicky doručené všetky povinné prílohy.
2. **odporúčanie hodnotiacej komisie** – hodnotiaca komisia posudzuje predložený projekt po obsahovej stránke podľa špecifických kritérií stanovených pre daný program. Každý projekt hodnotia nezávisle od seba členovia odbornej hodnotiacej komisie, ktorú tvoria odborníci z podporovaných oblastí v grantovom programe. Člen odbornej hodnotiacej komisie pridelí projektu maximálne 30 bodov aj so zdôvodnením svojho návrhu. Celkové hodnotenie projektu sa vypočíta ako súčet číselných vyhodnotení. Projekty, ktoré dosiahli 70% a viac z maximálneho bodového hodnotenia môžu byť postúpené s konkrétnym návrhom výšky grantu na rozhodnutie správnej rady Ekofondu SPP. Hodnotiaca komisia odporúča, či podporiť projekt bez výhrad, podporiť ho s podmienkou alebo nepodporiť ho.
3. **rozhodnutie správnej rady Ekofondu SPP** – správna rada posúdi návrh hodnotiacej komisie, zohľadní jej stanovisko a v prípade výhrad vráti projekt na posúdenie hodnotiacej komisii. Správna rada vykoná konečné rozhodnutie o podpore projektov. Správna rada ako aj členovia hodnotiacej komisie sú pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie grantu nezávislí a sú povinní predchádzať konfliktu záujmov. Správna rada a členovia hodnotiacej komisie sa riadia Etickým kódexom Ekofond SPP.

ZMLUVNÉ PODMIENKY GRANTU

- S úspešnými uchádzačmi o podporu uzatvorí Ekofond SPP Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku.
- Finančné prostriedky budú poskytované príjemcovi grantu bezhotovostne, prevodom na účet, ktorý uviedol v registračnom formulári, ktorý zároveň bude uvedený v Zmluve o poskytnutí grantu. Refundácia finančných prostriedkov nie je možná. Čerpanie finančných prostriedkov je možné až po podpise zmluvy z oboch zmluvných strán.
- Podporený žiadateľ predloží Ekofondu SPP **záverečnú správu o realizácii projektu** vrátane detailného vyúčtovania prostredníctvom elektronického formulára, ktorý je potrebné zaslať elektronicky a zároveň aj písomne podpísaný do **31 dní od ukončenia projektu, najneskôr však do 30. 09. 2024**. Platby – výdavky podporeného projektu budú akceptované len tie, ktoré budú hradené z účtu, na ktorý bol pripísaný poskytnutý grant.

- Súčasťou zúčtovania je záverečná správa o vyhodnotení projektu a splnení účelu grantu, vrátane kópií všetkých účtovných dokladov, **dokumentácia o prezentácii** podpory projektu zo strany **Ekofond SPP**, s priloženým informačno-propagačným materiálom o projekte. Prijímateľ grantu, ktorý nepoužije, resp. použije len časť poskytnutého grantu, je povinný informovať Ekofond SPP o vratke grantu a následne nevyčerpaný grant, resp. jeho nevyúčtovanú časť bezodkladne, najneskôr však do termínu vyúčtovania vrátiť na účet Ekofond SPP.

MONITORING PROJEKTOV

Ekofond SPP využíva k priebežnému monitoringu realizácie projektov telefonické konzultácie a návštevy podporených organizácií. Taktiež môže iniciovať stretnutie s príjemcom finančného príspevku za účelom kontroly čerpania prostriedkov v priebehu realizácie projektu, vrátane účtovnej evidencie. Prijímatelia grantu priebežne informujú projektového koordinátora o realizácii projektu a v zmysle pravidiel určených zmluvou, informujú dostatočný čas vopred o konaní podujatia / aktivity projektu.

POSTUP PRI PODÁVANÍ ŽIADOSTI

Žiadosti sa podávajú prostredníctvom registračného formulára zverejneného na webovej stránke: <http://ekofondspp.egrant.sk/>, kde sa žiadateľ musí zaregistrovať v registračnom online systéme.

Na uvedenej stránke sú presne stanovené kroky:

KROK 1. [Registrujte sa kliknutím TU](#) alebo v pravom hornom rohu – kliknutím na daný odkaz sa objavia kolónky, ktoré musí žiadateľ vyplniť, aby sa registroval:

- meno,
- priezvisko,
- e-mail. E-mailová adresa, ktorú žiadateľ pri registrácii uvedie, zároveň slúži ako e-mail, na ktorý budú zasielané informácie (**napr. stav žiadosti, zmluva, atď.**). **Je potrebné, aby si žiadateľ zapamätal svoj prihlasovací e-mail a heslo a skontroloval si správnosť e-mailovej adresy, vlozenej do systému,**
- **program – žiadateľ si vyberie program s názvom: Grantový program Ochrana pred sršňom ázijským 2023/2024, do ktorého podá žiadosť. Na výber sa ukážu len tie programy, ktoré sú v danom termíne otvorené, čiže do ktorých si môže žiadosť podať (následne po prihlásení do systému pod svojim kontom, môže podať žiadosť aj pre iné aktuálne otvorené programy),**
- **heslo,**
- **potvrdenie hesla,**
- zaškrtnie políčko, čím udelí prevádzkovateľovi súhlas so spracúvaním vyššie uvedených údajov za účelom registrácie. Súhlas má právo kedykoľvek odvolať. Údaje o spracúvaní osobných údajov nájde na webovom sídle prevádzkovateľa v časti ochrana osobných údajov,
- zaškrtnie overenie, že nie je robot a zaregistruje sa.

KROK 2. Kliknite na potvrdzovací e-mail - slúži na účel overenia správnosti e-mailovej adresy žiadateľa, ktorú uviedol pri registrácii. Na ten mu bude odoslaný e-mail s linkom, prostredníctvom ktorého potvrdí správnosť svojej e-mailovej adresy. V prípade, ak žiadateľ e-mail nedostal, je potrebné, aby si skontroloval i nevyžiadanú poštu, obzvlášť, ak sa prihlasuje z adresy gmail alebo má nastavenú silnú ochranu účtu. Ak potvrdzovací e-mail neprišiel ani do nevyžiadanej pošty (spam), nie je potrebné registráciu opakovať, ale treba kontaktovať technickú pomoc na č. t. 0949 428 239.

KROK 3. Prihláste sa do formulára svojimi prihlasovacími údajmi. Ak žiadateľ zabudol svoje prihlasovacie meno/e-mail a heslo, klikne na zabudnuté heslo (alebo v pravom hornom rohu) napíše do kolónky prihlasovacie meno a zaškrtnie políčko overenie, že nie je robot, čím sa mu zobrazí na stránke informácia, že žiadosť o zmenu zabudnutého hesla mu bola úspešne zaslaná. Na jeho e-mail príde informácia, že požiadal o zmenu hesla a že si ho môže na nasledovnej adrese prekliknutím priamo na odkaze zmeniť. Na presmerovanom odkaze sa ukáže, že jeho požiadavka na zmenu zabudnutého hesla bola korektná, a že má zadať svoje nové heslo, a tak sa žiadateľ môže opäť prihlásiť.

KROK 4. Vyplňte a odošlite formulár. Do online formuláru má žiadateľ možnosť vstupovať opakovane a meniť jeho obsah až do dátumu uzávierky grantového programu, resp. do odoslania svojej žiadosti o grant. Po dátume uzávierky, resp. odoslania žiadosti o grant si bude môcť svoju žiadosť už iba prečítať, bez možnosti uvádzania ďalších zmien.

Pozn.: Do systému nahrávate aj **povinné prílohy**, konkrétne:

- scan dokladu o vedení bankového účtu,
- scan stanov, nadačnej listiny resp. štatútu organizácie (obce a mestá tento doklad neprikladajú),
- potvrdenie o pridelení IČO,
- doklad o menovaní štatutárneho zástupcu.

Žiadosti sú riadne podané len v prípade **ak sú odoslané v elektronickom systéme s povinnými prílohami do stanoveného termínu uzávierky. Žiadosť nie je potrebné zaslať poštou.**

AKÉ ĎALŠIE INFORMÁCIE POTREBUJEM

Bližšie informácie o Ekofond SPP sú dostupné na stránke: www.ekofondspp.sk, kde sú k dispozícii aj informácie o ďalších pripravovaných výzvach, ako aj dôležité termíny. Odporúčame sledovať.

KONTAKT:

Konzultácie sú poskytované výhradne e-mailom a telefonicky. V prípade otázok sa môžete obrátiť na projektovú koordinátorku: RNDr. Beáta Majerníková, PhD., tel.: +421 907 987 981, e-mail: granty@ekofondspp.sk.

Ekofond SPP, n.o.

Mlynské nivy 4924/44A
821 09 Bratislava – Ružinov